

Метадані за індикатором досягнення Цілей сталого розвитку 12.2.1

Ціль 12. Відповідальне споживання та виробництво

Завдання 2. Зменшення втрат продовольства у виробничо-збутових ланцюжках

Індикатор. Індекс втрат продовольства, відсотків (*індикатор ЦСР 12.2.1*)

1. Інституційна інформація

1.1. Організація

Державна служба статистики України (Держстат).

2. Основні визначення і поняття

2.1. Визначення

Індекс втрат продовольства – це відношення втрат сільськогосподарських (харчових) продуктів, які відбуваються від виробництва до моменту стадії роздрібною торгівлі (за її винятком). Індекс втрат продовольства вимірює зміни втрат порівняно з базовим періодом (2015 = 100) у відсотках. Індекс втрат продовольства відстежує прогрес на стороні постачання харчових продуктів, оскільки він вимірює частку сільськогосподарського виробництва, яке не досягає роздрібною торгівлі, та тенденції зростання або зменшення цієї частки відносно базового періоду.

2.2. Поняття

Втрати харчових продуктів – це всі сільськогосподарські та тваринницькі їстівні продукти, які прямо чи опосередковано повністю виходять із післязбирального/забійного виробництва/ланцюжка поставок і не повертаються до будь-якого іншого використання (годування тварин, промислове використання тощо), аж до рівня роздрібною торгівлі (за її винятком). Включаються всі втрати, які виникають під час зберігання, транспортування та обробки. Втрати включають продукт у цілому з його неїстівними частинами.

3. Методологія

Методологічні положення щодо формування балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва, затверджені наказом Держстату від 29.12.2022 № 430.

Для розрахунків використовується модель оцінки харчових втрат, яка розроблена Продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН (ФАО) для всіх країн щодо визначення індексу харчових втрат Food Loss Index (FLI), який є суб-індикатором 12.3.1.а для досягнення SDG Target 12.3.

3.1. Розрахунок

Індекс втрат продовольства розраховується як співвідношення відсотків втрат продовольства в поточному році та відсотків втрат продовольства в базовому році (2015 = 100) відповідно до стандартної формули індексу з фіксованою базою. Цей індикатор визначає зміни втрат харчових продуктів у ланцюжку їх постачання в динаміці.

Для розрахунку визначаються основні види сільськогосподарських (харчових) продуктів із 5 товарних груп: "Зернові та бобові", "Фрукти та овочі", "Коренеплоди та олійні культури", "Продукти тваринного походження", "Риба та рибні продукти" (формується кошик із 10 основних продуктів). Оцінка втрат здійснюється за календарний рік з використанням даних балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва (продовольчих балансів).

Індекс втрат продовольства за звітний рік розраховується за формулою:

$$FLIt = \frac{FLPt}{FLP0} = \frac{\sum_j ljt \times qj0 \times pj0}{\sum_j lj0 \times qj0 \times pj0} \times 100$$

Де:

FLPt – середній відсоток втрат продовольства в країні в поточному році,

FLP0 – середній відсоток втрат продовольства в країні в базовому році,

j = вид продукції/товар,

t = рік,

0 – базовий рік,

ljt – відсоток втрат (оцінених або що спостерігаються) товару *j* у році *t*,

qj0 – обсяги виробництва продукції/товару *j* в базовий період,

pj0 – середня міжнародна ціна товару *j* (у міжнародних доларах) у базовий період.

3.2. Дезагрегування

У цілому по Україні.

4. Джерела даних

Державне статистичне спостереження: "Баланси основних продуктів рослинництва та тваринництва".

5. Доступність даних

Статистичний збірник "Баланси та споживання продуктів харчування населенням України" (до 2021 року включно).

Статистична інформація "Баланси та споживання продуктів харчування населенням України" до розділу "Статистична інформація" на вебсайті Держстату.

6. Календар

6.1. Збір даних

Державне статистичне спостереження "Баланси основних продуктів рослинництва та тваринництва" проводиться щорічно.

6.2. Терміни поширення даних

Терміни підготовки публікації за результатами розробки державного спостереження, інформація якого використовується для розрахунків, встановлені планом державних статистичних спостережень на відповідний рік, а також розміщені на офіційному вебсайті Держстату в Календарі оприлюднення інформації Держстату, де вказані терміни оприлюднення матеріалів на вебсайті.

Результати спостереження "Баланси основних продуктів рослинництва та тваринництва" поширюються у липні після звітного року.

6.3. Виробництво даних

Держстат.

6.4. Поширення даних

Держстат.

7. Посилання

Методологічні положення щодо формування балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/430/430.pdf.

Календар оприлюднення інформації: https://ukrstat.gov.ua/plansite/2025/pl_stat_inf2025.htm.

Метаопис моделі оцінки харчових втрат (Sub-Indicator 12.3.1.a - Food Loss Index), розробленої Продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН (ФАО): <https://unstats.un.org/sdgs/metadata/files/Metadata-12-03-01A.pdf>;
<https://www.fao.org/sustainable-development-goals-data-portal/data/indicators/1231-global-food-losses/en>.

Посилання на результати спостереження:

https://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2020/zb/05/zb_upp_2019.pdf.